Dosarul nr.21rji-351/25 /1-25086878-02-21rji-05122025/

Judecătoria Hînceşti (sediul Ialoveni)
judecător Natalia Doroftei

D E C I Z I E
În numele Legii

05 octombrie 2026 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru
în componența:
Președintele completului judecătorul Ion Bulhac
Judecători Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a examinat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Rudenco Mihai în interesele condamnatului Lapicus Aliona împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 14 noiembrie 2025, prin care cererea condamnatului Lapicus Aliona cu privire la soluționarea chestiunii privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în condițiile art. 91 din Codul penal, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
În procedura primei instanțe 20.06.2025-14.11.2025;
În procedura instanței de recurs 05.12.2025-05.10.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T:

1. La data de 18 iunie 2025, în adresa Judecătoriei Hîncești (sediul Central) a parvenit cererea condamnatei Lapicus Aliona, privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art. 91 Cod penal, care a fost repartizată în mod automat-aleatoriu, judecătorului desemnat pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucţie din cadrul Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni), Natalia Doroftei.

2. În motivarea cererii condamnata a invocat că, se deține în Penitenciarul nr. 7 Rusca, și că a înaintat către Comisia Penitenciarului nr. 7 cerere privind aplicarea în privinţa a

prevederile art. 91 Cod penal, care a fost refuzată. Motivul refuzului Comisiei Penitenciarului nr. 7, fiind faptul că dânsa a beneficiat de Legea nr. 210 din 24.12.2021, cu privire la amnistie. Consideră, că refuzul Comisiei Penitenciarului nr. 7 este unul formal, neîntemeiat şi contravine legislaţiei în vigoare. A mai indicat condamnata Lapicus Aliona că, a fost condamnată la 24.06.2021 de către Judecătoria ***** Federaţia Rusă, la 9 ani privaţiune de libertate, condamnare definitivă la 13.07.2021, începutul termenului 17.05.2019- sfârşitul termenului 16.05.2028. Prin încheierea judecătoriei Hînceşti (sediul Central) din 13.03.2025, pedeapsa care i-a fost stabilită prin hotărîrea Judecătoriei *****, Federaţia Rusă din 24.06.2021 a fost redusă cu ¼. Astfel consideră că, Comisia penitenciarului eronat a interpretat prevederile art. 1 din Legea Nr. 69 din 04.04.2025 pentru interpretarea articolului 7 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova în raport cu articolele 91 şi 92 din Codul penal nr. 985/2002 Publicat: 05.04.2025 în Monitorul Oficial Nr. 173-174 art. 202, care expres prevede că „În sensul art. 91 și 92 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72-74, art. 195), cu modificările ulterioare, şi al art. 7 din Legea nr. 243/2021 pivind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenţei Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 325-333, art. 510), cu modificările ulterioare, persoana condamnată la data intrării în vigoare a Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nu poate fi liberată condiţionat de pedeapsă înainte de termen conform art. 91 din Codul penal nr. 985/2002 sau acesteia nu îi poate fi înlocuită partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă conform art. 92 din Codul penal nr. 985/2002, dacă detenţiunea pe viată a fost comutată în închisoare. Or, dânsa a fost condamnată la 9 ani închisoare și nici decum la detenție pe viață.

3. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 14 noiembrie 2025, s-a respins cererea înaintată de condamnatul Lapicus Aliona cu privire la liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen în condiţiile art. 91 Cod penal, ca fiind neîntemeiată.

Exercitarea căii de atac

4. Exprimându-și dezacordul cu încheierea respectivă, la 21 noiembrie 2025, avocatul Rudenco Mihai în interesele condamnatului Lapicus Aliona a declarat recurs nemotivat împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 14 noiembrie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi soluții cu privire la admiterea cererii de aplicare a prevederilor art. 91 din Codul penal.

Procedura de examinare în instanța de recurs,

5. Conform art. 446 din Codul de procedură penală, după parvenirea recursului, se îndeplinesc următoarele acte procedurale preparatorii: 1) se desemnează un judecător pentru a pregăti cauza spre judecare; 2) cauza se numeşte spre judecare cu înmînarea copiilor de pe recurs părţilor interesate.
6. Conform art. 447 din Codul de procedură penală (1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune, printr-o încheiere motivată, stabilirea şedinţei de judecată cu citarea părţilor pentru participare la proces.
7. Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, cu cuminicarea părților și acordarea dreptului de a depune referințe.
8. Conform art. 448 Cod de procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. (2) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.
9. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1, lit. a) Cod procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

Aprecierea instanței de recurs.

10. *Examinând motivele recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul penal consideră justificată admiterea recursului, casarea încheierii contestate și remiterea cauzei la rejudecare, pentru considerentele care urmează a fi expuse mai jos.*

11. Potrivit prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri și anume, liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art. 91 din Codul penal), iar potrivit pct. 9) al aceleași prevederi, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri și anume, anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art. 90 și 91 din Codul penal).
12. Conform art. 91 Cod Penal, (1) Persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul

individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracţiunea pentru care a fost condamnată, cu excepţia cazului cînd dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, şi dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, şi de pedeapsa complementară. (2) Aplicând liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen, instanţa de judecată îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre obligaţiile prevăzute la art. 90 alin.(6) în termenul de pedeapsă rămas neexecutat. În cazul muncii neremunerate în folosul comunităţii, acordul condamnatului nu este necesar. (3) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen se aplică condamnaţilor de către instanţa de judecată de la locul de executare a pedepsei, în baza demersului instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. (4) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată dacă condamnatul, care la momentul săvîrşirii infracţiunii a atins vîrsta de 21 ani, a executat efectiv: a) cel puţin jumătate, dar nu mai puţin de 90 de zile de închisoare, din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave; b) cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni grave, infracţiuni deosebit de grave sau excepţional de grave, precum şi din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiţionat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condiţiile alin.(8). (5) Persoana care execută pedeapsa detenţiunii pe viaţă poate fi liberată condiţionat de pedeapsă înainte de termen dacă instanţa de judecată va considera că nu mai există necesitatea executării de mai departe a pedepsei şi dacă această persoană a executat efectiv cel puţin 25 de ani de închisoare, fără a se lua în calcul compensarea privilegiată a zilelor de muncă. (6) Liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată minorilor, persoanelor care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani şi persoanelor care au împlinit vîrsta de 60 de ani, dacă aceştia au executat efectiv: a) cel puţin o treime din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave; b) cel puţin jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni grave; c) cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrşirea unei infracţiuni deosebit de grave sau excepţional de grave. (…)

13. Potrivit art. 265 din Codul de Executare, instanța de judecată poate decide liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, aplicând, după caz, compensarea privilegiată a zilelor de muncă, în temeiul și în condițiile art. 91 și 92 din Codul Penal.

14. Conform art. 266 din Codul de Executare, în cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art. 91 și 92 din Codul Penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens. (2)

Propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se depune, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărârii, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află locul de deținere. (3) În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată

15. Colegiul penal reține că legislația în vigoare reglementează posibilitatea liberării condiționate a unui condamnat de orice pedeapsă, anterior expirării termenului stabilit. O asemenea măsură poate fi aplicată doar în baza unor condiții specifice, precum și a faptului că, printr-un comportament exemplu și o atitudine pozitivă într-un anumit interval de executare a pedepsei, persoana respectivă demonstrează o evoluție favorabilă către îndreptare.

16. Totodată, urmează a fi subliniat faptul, că liberarea condiționată înainte de termen poate fi dispusă în situația în care instanța de judecată apreciază că reeducarea condamnatului se poate realiza fără executarea integrală a pedepsei aplicate. O asemenea concluzie urmează a fi fundamentată pe o analiză cuprinzătoare și obiectivă a datelor referitoare la persoana condamnatului și la conduita acestuia pe întreaga durată a detenției, inclusiv dacă a fost transferat și în alte penitenciare, dacă a respectat regimul de executare, a participat la munci remunerate sau neremunerate (îngrijirea ori amenajarea penitenciarului și a teritoriului aferent, îmbunătățirea condițiilor de trai și medico-sanitare), a menținut relații corecte cu alți condamnați și cu familia, a luat parte la activități cultural-educative ori, în contrapondere, dacă a înregistrat sancțiuni disciplinare. Toate aceste împrejurări care dovedesc (sau nu) corijarea persoanei urmează a fi avute în vedere la soluționarea oricărui demers de liberare condiționată.

17. În raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că, Lapicus Aliona, a fost condamnată prin sentinţa Judecătoriei r. *****, Federaţia Rusă din 24.06.2021, pentru săvârşirea infracţiunilor prevăzute de alin.1) art. 210 alin. (1); 2) art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (5); 3) art. 30 alin .(3), art. 228^1 alin. (5); 4) art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (5); 5) art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (5); 6) art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (5); 7) art. 30 alin. (3), art.228^1 alin. (4) lit. a), r); 8) art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (4) lit. a), r); 9) art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (4) lit. a), r); 10) art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (4) lit. a) şi 11) art. 228^3 alin. (2) din Codul penal al Federației Ruse, în baza art.69 din Codul penal al Federației Ruse, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani (art. 210 alin .(1) - 5 ani 6 luni închisoare; art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin.(5) - 7 ani 6 luni închisoare; art. 30 alin. (3), art.228^1 alin. (5) - 7 ani 6 luni închisoare; art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (5) - 7 ani 6 luni închisoare; art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (5) - 7 ani 6 luni închisoare; art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin.(5) - 7 ani 6 luni închisoare; art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (4) lit. a), r); - 7 ani închisoare; art. 30 alin. (3), art. 228^1 alin. (4) lit. a), r); - 7 ani închisoare; art. 30 alin. (3),

art. 228[1] alin. (4) lit. a), r); - 7 ani închisoare; art. 30 alin. (3), art. 228[1] alin. (4) lit. a) - 7 ani închisoare; art. 228[3] alin. (2) - 200 ore de muncă obligatorie), la pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare. Totodată Lapicus Aliona a fost eliberată de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 228[3] alin. (2) din Codul penal al Federaţiei Ruse în legătură cu intervenirea termenului de prescripție tragerii la răspundere penală.

18. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 27 decembrie 2022, a fost admis demersul Ministrului Justiției al Republicii Moldova privind transferul persoanei condamnate de un stat străin pentru continuarea executării pedepsei cu închisoare în instituțiile penitenciare din Republica Moldova, și anume în privința lui Lapicus Aliona. A fost acceptată transferul lui Lapicus Aliona, condamnată prin sentinţa Judecătoriei r. *****, Federaţia Rusă din 24.06.2021, pe o perioadă definitivă de 9 ani închisoare pentru ispășirea pedepsei penale în instituţiile penitenciare ale Republicii Moldova cu aplicarea procedurii continuării executării pedepsei. În cazul acceptării transferului de către organele competente ale statului de condamnare, a o considera pe Lapicus Aliona, condamnată prin sentinţa Judecătoriei r. *****, Federaţia Rusă din 24.06.2021 în baza: în baza art. 284 alin. (1) din Codul penal - cu preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani 6 luni închisoare; - art.27, art. 217[1] alin. (4) lit. b) şi d) din Codul penal - cu aplicarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul 4 penal, preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani 6 luni; - art. 27, art. 217[1] alin.(4) lit. b) şi d) din Codul penal - cu aplicarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul penal, preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani 6 luni; - art. 27, art. 217[1] alin. (4) lit. b) şi d) din Codul penal - cu aplicarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul penal, preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani 6 luni; - art. 27, art. 217[1] alin.(4) lit. b) şi d) din Codul penal - cu aplicarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul penal, preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani 6 luni; - art. 27, art. 217[1] alin.(4) lit. b) şi d) din Codul penal - cu aplicarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul penal, preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani 6 luni; - art. 27, art. 217[1] alin. (4) lit. b) şi d) din Codul penal - cu aplicarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul penal, preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani; - art. 27, art. 217[1] alin. (4) lit. b) şi d) din Codul penal - cu aplicarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul penal, preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani; - art. 27, art. 217[1] alin. (4) lit. b) şi d) din Codul penal - cu aplicarea prevederilor art.81 alin.(3) din Codul penal, preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani; - art.27, art.2171 alin.(4) lit.b) din Codul penal - cu aplicarea prevederilor art. 81 alin. (3) din Codul penal, preluarea executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani. Pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art. 228[3] alin. (2) din Codul penal al Federaţiei Ruse, Lapicus Aliona a fost eliberată de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție tragerii la răspundere penală. În baza art. 84 Cod penal, cu stabilirea lui Lapicus Aliona a unei pedepse definitive, prin cumul parțial al pedepselor, pe

un termen 9 (nouă) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, pentru femei, cu includerea în termenul pedepsei stabilite perioada aflării sub arest preventiv din 17.05.2019 până la intrarea sentinţei în vigoare 13.07.2021, calculînd a zi de arest pentru o zi de închisoare.

19. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 13.03.2025, s-a admis demersul penitenciarului nr. 7 Rusca, cu privire la aplicarea Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința cet. Lapicus Aliona, și în temeiul art. 7 alin. (1) lit. b) al Legii menționate supra i-a fost redusă pedeapsa condamnatei Lapicus Aliona, stabilită prin sentința judecătoriei Nagatiusc or. Moscova, Federația Rusă, din 24 iunie 2021 cu 1/4 (o pătrime).

20. La data de 02.05.2025 în cadrul Comisiei Penitenciarului nr. 7 Rusca a fost examinată posibilitatea aplicării reglementărilor art. 91 Cod penal în privința condamnatei Lapicus Aliona.

21. Potrivit Extrasului din procesul-verbal nr. 8 al ședinței Comisiei Penitenciarului nr. 7 Rusca din data de 02.05.2025, a fost examinată chestiunea privind examinarea dosarelor personale ale condamnatelor cu privire la aplicarea art. 91 Cod penal. Condamnata Lapicus Aliona, a fost ascultată și prin hotărârea comisiei s-a decis cu vot unanim de a nu înainta materialele în instanța de judecată, deoarece nu întrunește condițiile art. 91 Cod penal, conform prevederilor Legii nr. 69 din 04.04.2025.

22. Motivul constatat de administrația instituției penitenciare a fost că potrivit datelor din dosarul personal, condamnata Lapicus Aliona, a.n.1983, a beneficiat de Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 325-333, art. 510), cu modificările ulterioare, persoana condamnată la data intrării în vigoare a Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nu poate fi eliberată condiționat de pedeapsă înainte de termen conform art. 91 din Codul penal nr. 985/2002, sau acesteia nu-i poate fi înlocuită partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă conform art. 92 din Codul penal. Totodată, s-a mai indicat că condamnata Lapicus Aliona pe parcursul executării pedepsei a realizat activitățile obligatorii conform raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei, a realizat și despre comportamentul condamnatului, pentru atîrnarea conștiincioasă față de muncă și participarea la activități educative i-au fost acordate două mențiuni, abateri disciplinare nu i-au fost aplicate. Față de angajații instituției are o atitudine satisfăcătoare. Respectă regimul de detenție. În final în urma acumulării tuturor datelor se atestă mai multe progrese. Careva opinii separate sau obiecții nu sunt.

23. La data de 18 iunie 2025, în adresa Judecătoriei Hîncești (sediul Central) a parvenit cererea condamnatei Lapicus Aliona, privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în temeiul art. 91 Cod penal, care a fost repartizată în mod automat-aleatoriu,

judecătorului desemnat pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucţie din cadrul Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni), Natalia Doroftei.

24. Prin încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 14 noiembrie 2025, s-a respins cererea înaintată de condamnatul Lapicus Aliona cu privire la liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen în condiţiile art. 91 Cod penal, ca fiind neîntemeiată.

25. Instanța a reținut, că deși condamnata a executat fracția de pedeapsă necesară și prezenta o evoluție comportamentală favorabilă, ca realizarea activităților obligatorii din programul individual, două mențiuni pentru atitudinea conștiincioasă față de muncă și participarea la activități educative, lipsa sancțiunilor disciplinare și respectarea regimului de detenție, totuși aceste împrejurări nu sunt suficiente pentru aplicarea art. 91 CP, în condițiile existenței impedimentului juridic desprins de instanță din Legea nr. 69 din 04.04.2025.

26. La acest capitol Colegiul penal, reține, că potrivit Legii pentru interpretarea articolului 7 din Legea nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova în raport cu articolele 91 şi 92 din Codul penal nr. 985/2002, nr. 69 din 04.04.2025, **Art.1.** – *În sensul art. 91 şi 92 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art.195), cu modificările ulterioare, şi al art.7 din Legea nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr.325–333, art.510), cu modificările ulterioare, persoana condamnată la data intrării în vigoare a Legii nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nu poate fi liberată condiţionat de pedeapsă înainte de termen conform art. 91 din Codul penal nr.985/2002 sau acesteia nu îi poate fi înlocuită partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă conform art.92 din Codul penal nr.985/2002,* ***dacă detenţiunea pe viaţă a fost comutată în închisoare****.*

27. Totodată Colegiul penal, reține, că pînă la declararea neconstituțională conform Hot. Curţii Constituţionale nr. 10 din 24.07.2025, în vigoare 24.07.2025 și abrogarea prin Legea nr.255 din 10.07.2025, litera d) din alineatul (1) al articolului 7 din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, prevedrea posibilitatea computării pedepsei detenţiunii pe viaţă în pedeapsa cu închisoare pe termen de 30 de ani de închisoare.

28. Astfel, prima instanță a interpretat eronat prevederile Legii nr. 69/2025, în coroborare cu art. 7 din Legea nr. 243/2021 și art. 91 - 92 CP, în sensul că beneficierea anterioară de reducerea pedepsei în temeiul legii amnistiei, a persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, exclude posibilitatea aplicării ulterioare a liberării condiționate înainte de termen. Or, prevederile Legii nr. 69 din 04.04.2025, se referă la persoanele condamnate la pedeapsa cu detenţiune pe viaţă, a căror pedeapsă a fost computată în închisoare.

29. Ca urmare, Colegiul penal consideră neîntemeiată concluzia instanței de fond privind existența impedimentului juridic desprins de instanță din Legea nr. 69 din 04.04.2025, pentru

admiterea cererii de aplicare a prevederilor art. 91 din Codul penal, (pe motiv că condamnata Lapicus Aliona, a beneficiat anterior de reducerea pedepsei în temeiul art. 7 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova).

30. În acest context se atestă că instanța de fond nu a examinat cererea condamnatei prin prisma condițiilor și cerințelor prevăzute la art. 91 Cod penal, constatând, în mor eronat, existența uni impediment juridic.

31. În circumstanțele date Colegiul penal ajunge la concluzia, de a casa încheierea contestă cu remiterea cauzei la rejudecare. La rejudecarea cauzei instanța urmează să țină cont de faptul că, liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen se aplică doar cu condiția că instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline și obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat și în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural - educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării cererii/demersului. Or, potrivit art. 91 alin. (1) Cod penal, liberarea condiționată înainte de termen are caracter facultativ, aplicarea acesteia presupunând, pe lângă întrunirea condițiilor formale, formarea convingerii instanței că procesul de corectare a condamnatului a atins un asemenea nivel încât executarea integrală a pedepsei nu mai este necesară. O asemenea concluzie urmează să rezulte din aprecierea cumulativă a tuturor datelor ce caracterizează persoana condamnatului și evoluția acesteia pe întreaga perioadă de executare a pedepsei.

32. În conformitate cu prevederile art. 469 - 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Admite recursul declarat de avocatul Rudenco Mihai în interesele condamnatei Lapicus Aliona.

Casează integral încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 14 noiembrie 2025 şi dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător Ion Bulhac

Judecător Natalia Mămăligă

Judecător Vitalie Pîslariuc